

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Інститут гідротехнічного будівництва та цивільної інженерії
Кафедра водопостачання та водовідведення

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

«ОЧИСТКА ПРИРОДНИХ ВОД 1,2»

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	192	Будівництво та цивільна інженерія
Освітня програма	Водопостачання та водовідведення	
Обсяг дисципліни	6,5 кредитів ECTS (195 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття, лабораторні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	Розрахунково-графічна робота, курсовий проект	
Форми семестрового контролю	Залік, іспит	

Викладачі:

Прогульний Віктор Йосипович, д.т.н., проф., завідувач кафедри водопостачання та водовідведення, varkadia@ukr.net

В процесі вивчення даної дисципліни студенти знайомляться з конструкціями, принципом дії та проектуванням водопровідних очисних споруд господарсько-питного водопостачання, а також з питаннями, пов'язаними з поточною експлуатацією очисних споруд водопостачання з метою зменшення негативного впливу на водні об'єкти.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами:

- Технічна механіка рідини і газу;
- Системи та споруди водопостачання 1,2,3;
- Хімія води і мікробіологія;
- Насоси та насосні станції 1,2;
- Теоретичні основи технології очистки природних вод.

Програмні результати навчання:

знати:

- вимоги до якості води, які запропоновані різним споживачам;
- технологічні схеми очищення природних вод;
- конструкції і принцип дії водопровідних очисних споруд, а також методи їх розрахунку.

володіти:

- методами гідравлічного розрахунку споруд для очищення природних вод

вміти:

- проектувати в цілому і розробляти конструктивні рішення окремих елементів очисних споруд водопостачання з урахуванням чинних в Україні нормативних актів;
- виконувати розрахунки очисних споруд систем водопостачання;
- демонструвати знання номенклатури, конструкцій, принципів роботи та правил обслуговування основних елементів водопровідних очисних споруд.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
Частина I (семестр 7)					
1.1	Оцінка якості природної води й основні методи її обробки.	4	4	4	8
1.2	Коагулювання домішок води і спорудження для коагуляції.	4	4		8
1.3	Реагентне господарство, споруди, конструкції та розрахунок.	4	4	4	8
1.4	Змішання реагентів з оброблюваною водою і формування пластівців.	4	4		11
	Всього	16	16	8	35
Частина II (семестр 8)					
2.1	Попередня обробка води фільтруванням.	2			8
2.2	Осадження суспензій. Відстійники.	4	4		8
2.3	Освітлювання води в шарі зваженого осадку. Освітлювання води флотацією і в гідро циклонах.	4	4		8
2.4	Швидкі фільтри.	10	4		8
2.5	Напірні фільтри. Інші конструкції фільтрів.	2	2		8
2.6	Повільні фільтри.	2			8
2.7	Знезаражування води хлором.	4	2		8
2.8	Озонування води. Знезаражування ультрафіолетовими променями.	2			8
2.9	Дезодорація води.	2			8
	Всього	32	16		72

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Очистка природних вод 1.2» складає 60 балів і може бути досягнутий наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Засоби оцінювання	Кількість у семестрі		
ЧАСТИНА I (7 семестр)			
Розрахунково-графічна робота	1	30	40
Контроль знань:			
Підсумковий (семестровий) контроль знань	1	30	60
Разом		60	100
Частина II (8 семестр)			
Курсовий проект	1	20	30
Контроль знань:			
Поточний контроль знань (стандартизовані тести)	2	20	30
Підсумковий (семестровий) контроль знань	1	20	40
Разом		60	100

З дисципліни передбачено виконання розрахунково-графічної роботи та курсового проекту.

Розрахунково-графічна робота виконується за темою «Проектування споруд попередньої обробки води». Робота складається з двох частин: розрахункової та графічної і виконується у вигляді пояснювальної записки, що включає графічну частину (формат А-4).

Методичні рекомендації до виконання розрахунково-графічної роботи [5].

Курсовий проект виконуються за темою «Водопровідні очисні споруди» та складається з двох частин: розрахункової та графічної і виконується у вигляді пояснювальної записки, та графічної частини (формат А-1).

Методичні рекомендації щодо виконання курсового проекту [6].

Два рази за семестр проводяться контроль знань – у вигляді усного опитування.

Підсумковий контроль знань проводиться для студентів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для студентів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється шляхом тестування у комп'ютерному класі кафедри та здачі іспиту.

Інформаційне забезпечення

1. Абрамов Н.Н. Водоснабжение. М.: Стройиздат, 1982.– 480с.
2. Николадзе Г.П., Минц Д.М., Кастальский А.А. Подготовка воды для питьевого и промышленного водоснабжения. Учебн. пособие.- М.: Стройиздат, 1984.
3. Грабовский П.А., Ларкина Г.М., Прогульный В.И. Очистка природных вод (учебное пособие) – Одесса, 2003 -282с

4. ДБН В.2.5 - 74: 2013. Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування. Київ, 2013. -171 с.
5. Сороїна Н.В., Борисенко К.І. Методичні вказівки для виконання розрахунково-графічної роботи з дисциплін «Очистка природних вод 1», «Технології кондиціонування води 1», Одесса, ОГАСА, 2014.
6. Грабовский П.А., Ларкина Г.М., Гуринчик Н.А. Методические указания к выполнению курсового проекта по дисциплине «Очистка природных вод», Одесса, ОГАСА, 2010.
7. Грабовский П.А., Ларкина Г.М., Прогульный В.И., Грачев И.А. Методические указания для самостоятельной работы студентов по дисциплинам «Водопроводные сети и сооружения», «Водозаборные сооружения», «Очистка природных вод» (сборник тестов), Одесса, ОГАСА, 2008.
8. Грабовский П.А., И.П. Карпов, Г.М. Ларкина, В.А. Назаревич, В.И. Прогульный, Е.К. Шпак. Методические указания к лабораторным работам по водоснабжению. ОИСИ, г. Одесса, 1990. – 24 с.
9. Типові проекти в бібліотеці кафедри водопостачання та водовідведення.

Допоміжні джерела інформації

1. В.А.Клячко, И.Э.Апельцин. Подготовка воды для промышленного и городского водоснабжения. М.: Стройиздат, 1962
2. Кульский Л.А. Теоретические основы и технология воды. М.: Наукова думка, 1971.